

SADRŽAJ

Uvod	7
1. Tačke istočno od Zapada: komparatistika južnoslovenskih književnosti	
1.1. Mit o Edipu u <i>Žitiju Pavla Kesarijskog</i> i narodnoj pesmi „Nahod Simeun“	11
1.2. Komparativna analiza poeme „Serbia“ Miloša Crnjanskog i pesme „Rusija“ Aleksandra Bloka	21
1.3. Poezija Jasmine Ahmetagić u komparativnom kontekstu	38
2. Tačke ispod teksta: intertekstualni slojevi savremene književnosti	
2.1. (Pred)apokaliptično u poeziji južnoslovenskih autora na početku 21. veka	47
2.2. Večita snaga pisanja u romanu <i>Vječnik</i> Nedžada Ibrišimovića	62
3. Tačke na mapi: slike Mediterana i Orijenta u južnoslovenskim putopisima	
3.1. Slike Rima i Istanbula u južnoslovenskim putopisima	69
3.2. Slika Španije u putopisima i ilustracijama Zuke Džumhura	80
3.3. Slike mediteranskih zemalja u putopisima za decu i mlade	87

4. Tačka koja kuca muziku: intermedijalnost savremene književnosti	
4.1. Lik i odraz u stvaralaštvu Asmira Kujovića	95
4.2. Rock 'n' roll u romanu	
<i>Ko je zgazio gospođu Mjesec</i> Asmira Kujovića	103
5. Književnost za decu istočno od Zapada: književnost za decu u komparativnom i interkulturalnom kontekstu	
5.1. Savremena turska i srpska poezija za decu u komparativnom kontekstu	113
5.2. Improvizovani dijalozi Karađoza i Hadživata u pozorištu senki	124
5.3. Postjugoslovenske antologije poezije za decu u Bosni i Hercegovini	131
5.4. Ilustracija kao deo teksta u knjigama poezije <i>Kako se crta sunce</i> Šime Ešića i <i>Slik kovnica</i> Popa D. Đurđeva	140
Zaključak	147
Literatura	151
Pojmovnik	161
Beleška o autorki	167

UVOD

Studija *Tačke ispod teksta, istočno od Zapada* obuhvata četrnaest tema raspoređenih u pet poglavlja koja se bave komparativnim pogledom na južnoslovenske književnosti. Prvi tekst bavi se komparativnim pogledom na usmenu i srednjovekovnu književnost, dok su svi ostali tekstovi ove studije posvećeni književnosti južnoslovenskih naroda 20. i 21. veka, što obuhvata i književnost za decu. Prvo poglavlje „Tačke ispod teksta: komparatistika južnoslovenskih književnosti“, bavi se komparativnim pogledom na tekstove južnoslovenskih autora, uzimajući kao primer poeziju Miloša Crnjanskog i njegovu vezu sa Aleksandrom Blokom, kao i poeziju Jasmine Ahmetagić te komparativne relacije njene poetike pre svega sa Andrićevom prozom, ali i antičkim filozofima. Poglavlje otvara tekst koji nastoji da sagleda komparativni kontekst usmene, srednjovekovne književnosti i antičkog mita. Drugo poglavlje sa naslovom „Tačke ispod teksta: intertekstualni slojevi savremene književnosti“ bavi se pre svega mitološkim i religijskim relacijama južnoslovenske poezije 21. veka, kao i kompleksnom citatnošću romana *Vječnik* Nedžada Ibršimovića, uzimajući kao polazište za svoje čitanje dve nadasve važne teme: moć pisanja i apokalipsu sagledane kroz kulture i književnosti od Istoka do Zapada. Treće poglavlje nosi naslov „Tačke na mapi: slike Mediterana i Orijenta u južnoslovenskim putopisima“ a bavi se imagološkim čitanjima predstava o Španiji, Italiji, Francuskoj i Turskoj u putopisima savremenih južnoslovenskih autora, kao i u putopisima za decu i mlade. Četvrto poglavlje „Tačka koja kuca muziku: intermedijalnost savremene književnosti“ bavi se uticajem muzike na književni opus Asmira Kujovića te značajem rock 'n' rolla za ukupnu poetiku ovog autora čije je

deo u temelju inspirisano sufijskim i orijentalnim pesnicima. Peto poglavlje sa naslovom „Književnost za decu istočno od Zapada: književnost za decu u komparativnom i interkulturalnom kontekstu“ bavi se interkulturalnošću književnosti i pozorišta za decu, posmatrajući komparativno savremenu srpsku i tursku poeziju, uticaj orijentalnih književnosti na književnost za decu, postjugoslovenski kontekst književnosti za decu, kao i važnost ilustracije kao kulturnog fenomena. Teorijska polazišta svih pet poglavlja su **intertekstualnost, citatnost, intermedijalnost i imagologija**, te su svi teorijski pristupi upotrebljeni u svrhu komparativnog čitanja teksta.

Ova studija nastoji da komparatističkim i interkulturalnim čitanjem savremene književnosti južnoslovenskih naroda preispita kosmopolitski doživljaj sveta te pokaže različite kulturne i intertekstualne relacije južnoslovenskih autora sa kulturama i književnostima od Istoka do Zapada. Istok i Zapad u ovoj studiji sreću se u jednoj tački: u tekstovima južnoslovenskih autora, u tački ispod teksta.